

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ
ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ
«УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

ЛЬВІВСЬКА
КОМПЛЕКСНА
АРХІТЕКТУРНО-
РЕСТАВРАЦІЙНА
МАЙСТЕРНЯ

Нам'янка цукіт. ХІІ ст. доре-
в'яна церква і дзвіниця в
с. Старе Село Львівської обл.
Том II. Пропозиції по пристро-
вування під будинок траур-
них обрядів.

198 2р

м. Львів

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ЛІВІВСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО—РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ
«УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

ЛЬВІВСЬКА КОМПЛЕКСНО-РЕСТАВРАЦІЙНА МАЙСТЕРНЯ

Замовник: Управління в справах
будівництва та архітектури
Львівського обласного

Виїзду

Ізн.Р790

Пам'ятка архітектури ХУІІст.
дерев'яна церква і дзвіниця
в с.Старе Село Львів.обл.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр історичної
середовища

Т О Н П.

Пропозиції по пристосуванню під
будинки траурних обрядів

наглядчик Львівської КАРМ
головний архітектор проекту
рівняк групи

І.Р.МОГИТИЧ

В.Я.ХІНДЗЕЛЬСЬКИЙ

Г.П.КРУК

Львів—1982 р.

Управління
охорони
історичного
середовища

Львівський центр
урбаністики
Center for Urban Studies

Документація тому опрацьована під загальним
керівництвом головного архітектора проєктів ЛКАРМ
тов.Кіндзельського В.Я. колективом АРБ-4 у складі :

автор пропозицій
ст.технік
технік

В.Василь
Н.Беденч
Г.Іванюшин

Пропозиції по пристосуванню дерев'яної церкви і дзвіниці
в с. Старе Село під будинок траурних обрядів.

A. Текстова частина.

1. Вступ
2. Пропозиції по благоустрою території
3. Пропозиції по опорядженню пам'ятки
4. Пропозиції по пристосуванню
5. Історична довідка
6. Заключення про стан основних конструкцій

Б. Фото експозиційних матеріалів

1. Схема генплану
2. Беседи церкви і дзвіниці
3. План
4. Розріз
5. Фото існуючого стану пам'ятки.

І. В С Т У П

Управління
охорони
історичного
середовища

Церква з дзвіницею знаходяться за межами села, на території сільського цвинтаря. Сучасний стан будівель задовільний.

Враховуючи місцезнаходження об'єктів, та значну віддаленість від центру села пропонується пристосувати пам'ятку під будинок траурних обрядів.

Одночасно пропонується провести частковий благоустрій території церкви та під'їздів до цвинтаря з боку села.

2. Пропозиції по благоустрою.

Основний підхід до пам'ятки - з півночі з боку села по ґрунтові та польові дорозі. В ході реконструкції пропонується влаштувати на цій дорозі гравійне покриття, а безпосередньо біля воріт цвинтаря розмістити стоянку для автотранспорту, теж з гравійним покриттям.

Пішохідні проходи по території цвинтаря замощуються кам'яними плитами.

Ремонтується огорожа, ворота і хвіртка. Впорядковується озеленення території пам'ятки. На майданчику біля входу в церкву встановлюються лавки для відпочинку.

3. Пропозиції по опорядженню.

Будівлі церкви і дзвіниці в процесі пристосування підлягають реставрації з відтворенням первісних конструктивних елементів пам'яток.

А - бляшане покриття дахів, бані, маківки, піддашся замінюється на гонтове. При необхідності замінюється несучі конструкції покриття /крокви, лати/.

Б - налівка стін церкви замінюється на кошування гонтами у два яви

В - розбирається ризниця, прибудована до східної стіни вітара і

реставрується ця стіна.

Г - відновлюється по мірі необхідності вікнані та дверні заповнення.

Д - інтер'єр та обладнання церкви зберігається в сучасному стані при необхідності реставрується.

4. Пропозиції по пристосуванню

Бабинець і наву церкви пропонується використовувати як траурний зал, де власне і відбувається обряд. Для цього використовуються існуючі елементи інтер'єру /лава/. В центрі нави м'якше-встановлюється стіл для домовини.

Вівтар використовується як підсобне приміщення для зберігання необхідного для обряду інвентаря.

Дзвіниця пропонується використовувати під технічне приміщення для зберігання громіздкого інвентаря та засобів підтримання чистоти в будинку та на території пам'ятки /мітли, відра, шматки і т.п./

Дерев'яна церква Усікновенія главы Іоанна Хрестителя у с. Старе Село – дуже маленька, невисока й зграбна за про – порціями стоїть на невисокому пагорбі серед старих дерев.

Церква зведена з великих дубових брусів, нарізні зруски вико – нані у "простий замок". На надпиріннику західного одвірка знаходимо вирізьблений напис "

Одвірок – широкий, зроблений також з дубового бруса прикрашений порізкою, а на дубових дверях збереглося старе скуття.

Церква – трьохверхова, однобання з середнім найвище квадрат – ним в плані центральним зрубом : даома витягнутими в плані прямо – кутниками бабинця і вітара, перекритими двосхилими дахами. Центральна баня посаджена на невисокий восьмигранний барабан. Баня по формі являє собою сплюснену напівсферу. Двосхилі дахи бабинця і вітара мають причілки з остріжком.

Вирокі піддавання обходять цілу церкву і опирається на кроні – теяни – випустити вінців зрубу.

У відкритому зрубі підпасаання видні сліди старіших зрубів. Зруби надпасаання опалювані вертикально дошками з напівликами, так само опалювані і барабан центрального зрубу. Баня ж пона – мовлена у козній колір.

До східної стіни вітарного зрубу через прибалок пристав – лена каркасна ризниця, зведена з тертиць.

З середини баня центрального зрубу відкрита, перехід від четверика зрубу до восьмерика барабану здійснюється через науси. У бабинці склепіння складне – коробове з остріжком, а у вітар – ному зрубі – коробове. Хори малювані при західній стіні бабин – ця, пізніше були розширені. Проріз між бабинцем і вітарем – зрочний.

Стіни церкви з середини помальовані олійними фарбами у к. XIX ст.

Зберігається іконостас кінця XVII ст., збудований за традиційною схемою Дияконські двері - вузькі, перерослені. Царські врата мають гарне наскрізне різьблення рослинного орнаменту, де переважають виноградні грона та лози. В іконостасі є і було тільки три намісник ікон " Богородиця ", " Ісус Христос " / к. XVII ст. / та нова ікона " Іоанн Хреститель ". Традиційно в ньому розміщені 12 празничків, " Деїсус " та пророки і респ"яття.

Останньою в іконостасі гостро пошкоджена. Всі ікони були перемальовані у 1935 році грубою шаром олійної фарби. Зараз фарбовий шар лущиться і ошкребється. Потребують негайної консервації і зняття залишків.

В першій зберігається вівтар XVII ст. з зображеннями " Різдва " і " Богородиці - Знаменіє " також перемальовані і потребують консервації.

Церква освітлюється двома круглими вікнами / з півдня і півночі / в барабані, спареними прямокутними вікнами у південній стіні і одним вікном у північній стіні центрального зрубу, двома вікнами у вівтарі / північне вікно зовсім маленьке ; у західній стіні сабиння під склепінням також є вікно.

На початку статті ми відзначили, що на олівку підпису дверей є дата 1742 рік, але імовірно це дата не побудови церкви, а її переносу на теперішнє місце.

За існуючими в селі уявленнями проказами церква була побудована на горі, у місці з урочісмі паліза, потім перенесена і поставлена біля замку, а потім на теперішнє місце.

До того ж про перенесення церкви свідчать і залишки старих зрубок на брусках, а також запис у " Сводному галицько - руському літописі ", що наводить В. Січинський " у " Сводной гал.-рус. Летописи " Петрушевича / т.І ст. 234 / під р. 1691 знаходимо,

це в сусідньому с. Бурків на престольному свантеліу 1690 р.
була запис : " В старому Селі була церква Усікновенія Честної
глави св. Іоанна, стояла коло замку збудована князем Домніком
Заславським, тоді Огаре Село було в посіданні Катерини Радиви -
лової гетьманою литовської " / І, с.40 /.

Окремі знові імовірно, що церква була збудована у ХУІ ст.,
а к. ХУІІ ст. перенесена і поставлена біля замку, а у 1742 р.
коли в замку побудували костіол її перекесли на існуюче погра -
ниче з с. Давидовим місте. Під час переносів церква майже
повністю зберегла первісний архітектурно - просторовий вигляд.
Прихід вона мала білий і маленький.

У 1937 - 38 рр. її перекрили бляхою, зняли гонти.

У 1938 р. прибудували ризницю.

Біля церкви стоїть незвичка дзвіниця. Дзвіниця - має
перший ярус мурований, оштукатурений і побілений. Верхня части -
на - каркасна з піддашком. Голосники мають арочну форму.
Піддашка - на кронштейнах. Дзвіниця накрита чотирисклним
наметовим дахом зараз покритим бляхою.

Л і т е р а т у р а :

І. Володимир Січківський. Дзвіниці і церкви Галицької України
ХVІ - ХІХ ст. Львів, 1925 .

Н. Саву -

ЗАКЛЮЧЕННЯ

про стан основних конструкцій пам'ятки архітектури
ХУМ ст. дерев'яної церкви в с.Старе Село Львівської
області. / на основі візуального обстеження/.

I.

В результаті візуального обстеження було виявлено, що основні конструкції будівель церкви і дзвіниці знаходяться в задовільному стані. Виняток становлять:

1. Перекриття між ярусами дзвіниці, в якому бракує до 30 % дощок настилу.
2. Сходи у дзвіниці, де втрачено багато сходинок, а решта в задовільному стані.

II.

Для ліквідації перелічених дефектів пропонується проведення таких робіт:

1. заміна настилу підлоги другого ярусу дзвіниці.
2. заміна сходинок у сходах дзвіниці.

НАЧАЛЬНИК ЛЬВІВСЬКОЇ КАРМ
СТАРШИЙ АРХІТЕКТОР

І.Р.КОГУТИЧ
В.Я.ШВЕЦЬ.

ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ 1742 РОКУ

ДЕРЕВ'ЯНА ЦЕРКВА ТА ДЗВІНИЦЯ
В С.СТАРЕ СЕЛО ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛ.

Пропозиції по пристосуванню під будинок траурних обрядів

ПЛАН М 1:100

1. PROFESSOR DR.	4. LEHRER
2. CTO, DR. SCHNEIDER	5. LEHRER, DR. SCHNEIDER
3. PROFESSOR, SCHNEIDER	6. LEHRER, DR. SCHNEIDER

СХЕМА
ГЕНПЛАНА
М. 1:500

1. *Salmonella* Typhimurium DT104
2. *Escherichia coli* O157:H7
3. *E. coli* O157
4. *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium
5. *Salmonella*
6. *Salmonella* Typhimurium
7. *Salmonella*

PO3P13 1-1
M 1-100

ПІВДЕННИЙ
ФАСАД
М. 1:100

SAX (ΔH_{MI}) 7PACAΔ
Δ38H_{MI} M 1:100

СЪМАСОУЩО СЪЗНАНИЕ ПАРИЖТОУ

	Ministry of Education and Science of the Republic of Serbia Ministarstvo prosvete, nauke i sporta Ministry of Education and Science of the Republic of Serbia Ministarstvo prosvete, nauke i sporta
--	---

ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ 1742 РОКУ

ДЕРЕВ'ЯНА ЦЕРКВА ТА ДЗВІНИЦЯ
В С.СТАРЕ СЕЛО ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛ.

ПРОПОЗИЦІЇ ПО ПРИСТОСУВАННЮ
ПІД БУДИНОК ТРАУРНИХ ОБРЯДІВ

ПЛАН М 1:100

1. Церква
2. Дзвіниця
3. Траурний обряд

4. Траурний обряд
5. Траурний обряд

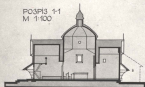

СХЕМА
ГЕНПЛАНУ
М 1:500

1. Траурний обряд
2. Траурний обряд
3. Траурний обряд
4. Траурний обряд
5. Траурний обряд
6. Траурний обряд
7. Траурний обряд

РОЗРІЗ 1-1
М 1:100

ПІВДЕННИЙ
ФАСАД
М 1:100

ЗАХІДНИЙ ФАСАД
ДЗВІНИЦІ М 1:100

ОБРАЗОК СТОЛ ПОВІТКИ

1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.
1982	Львівська обл. Львівський район. Старосело. Дерев'яна церква та дзвіниця 1742 року.